

Räddningstjänst för alla

Information om jämställdhet och mångfald i räddningstjänsten

Brandmän blir svagare med åren – varför är det så tyst om det?

Varför är det så mycket prat om kvinnors fysiska styrka och så lite öppna diskussioner om att män blir svagare med åren?

Det undrar sju Karlstadsforskare som har undersökt attityder inom räddningstjänsterna.

Materialet är stort. Sammanlagt 1176 personer på 25 slumpvis utvalda räddningstjänster svarade på enkätens 108 frågor om allmän inställning till mångfald och om den egna situationen på arbetsplatsen.

Tvärtom vad många tror så är yngre mindre positiva än äldre till jämställdhetsarbetet. En förklaring kan vara att det är de yngre som riskerar att inte få jobb om fler grupper ska konkurrera om attraktiva tjänster.

– De som är mest avståndstagande är yngre manliga heltidsanställda brandmän i större kommuner. Där blir det söktryck till tjänsterna, där kan man höja de fysiska kraven och upprätthålla de maskulina idealen, säger

Liselotte Jakobsen, docent i sociologi och projektledare för ”Den genuskodade räddningstjänsten”.

Samtidigt är det en klar majoritet, 60 procent, av de svarande som tycker att dagens jämställdhetsarbete i huvudsak är positivt. Och de manliga brandmän som har arbetat tillsammans med kvinnliga brandmannakollegor är betydligt mer positiva än de som inte har jobbat med kvinnor.

En sak som fascinerar forskarna är att fysisk styrka – eller brist på styrka – används enbart för att stänga kvinnor ute.

Ändå är det fler, 60 procent, som håller med om påståendet om att det är ett stort problem för brandmän att den fysiska förmågan avtar med åldern än de 50 procent som instämmer i att det är ett problem att kvinnor generellt sett är fysiskt svagare än män. Och 24 procent säger att de själva ibland känner sig otillräckliga på grund av fysik.

– Alla vet ju om det här men låtsas inte om att det är ett

problem, kommenterar Liselotte Jakobsen.

Det finns också föreställningar om att just kvinnor blir så oerhört mycket svagare när de blir äldre. Därmed förväntas de behöva de reträttposter som anses vikta för äldre män, ett vanligt argument mot att anställa kvinnor.

Forskarna noterar också att mycket fokus ligger på kvantitet, på antal kvinnor.

– Därmed kan man flytta problemet utanför den egna organisationen och placera det hos de kvinnor som inte söker sig till yrket.

Både heltids- och deltidsbrandmän liksom arbetsledning och brandingenjörer fick enkäten. Svarsfrekvensen var 49,5 procent och 5,5 procent av samtliga svarande är kvinnor.

Rapporten kan beställas från:

www.kau.se/kup/jamstalldhet-mangfald-och-svenska-raddningstjanster-om-forestillinger-och-forandringstilfor

Brandman – The movie

Brandmän släcker bränder. Men de räddar också liv genom att förebygga olyckor.

MSB har låtit göra en ny film som visar bredden i uppdraget. Den sex minuter långa filmen följer tre brandmän: Åsa Jansson, Södertörn, Fredric Lundqvist, Luleå och Nikola Obradovic, Syd.

Huvudsaklig målgrupp är tonåringar som funderar på yrkesval. Alla räddningstjänster kommer att få en DVD.

Delta i diskussionen på Facebook i gruppen **Styrkan är våra olikheter**

Läs längre texter på:
www.msb.se/mangfald

Jämtland i bräschen för ökad mångfald

Jämtland skjuter till egna pengar för att intensifiera mångfaldsarbetet. Hans Swärd, MSB:s nya regionala utvecklare i mellersta Norrland, ska arbeta halvtid med frågorna.

Brandmannen Hans Swärd har de senaste åren haft ansvar för kamratstöd och Posom, psykiskt och socialt omhändertagande vid olyckor och kriser. De ansvarsområdena kommer han att ha kvar, samtidigt som han på halvtid ska främja jämställdhet och mångfald, på uppdrag både av sin arbetsgivare Räddningstjänsten Jämtland och av MSB.

Därmed blir Jämtland först med anslå

pengar till att utöka en utvecklarens tid.

Hans Swärd

Avtalet med MSB innebär att utvecklarna, som samtliga är anställda i kommunala räddningstjänster, använder 25 procent av sin arbetstid åt uppdraget.

Direktionen för Räddningstjänsten Jämtland har anslagit pengar till motsvarande ytterligare 25 procents tjänst.

Anders Edvinsson (S) är ordförande i direktionen och driver på mångfaldsarbetet.

– Jag uppfattar det som att räddningstjänsten ligger ganska långt efter övriga Sverige på det området.

Brandmän pratar normkritik på SMO

Jämställdhet är inget klassrumspåhitt. Det får SMO-arna veta när brandmän kommer och pratar mångfald.

”Varför hittar ni på att vi ska läsa normkritik?! Vi ska ju bli brandmän!”

Det är en av reaktionerna bland dem som studerar på Skydd mot olyckor, SMO.

Tidigare har normkritik kommit in på fjärde terminen. Från och med i höstas ligger normkritik redan första terminen, före praktiken.

De nya SMO-studenterna på Sandö fick i slutet av januari besök av Pär Mikaelsson. Han är en av MSB:s mångfaldsutvecklare, men framförallt är han brandman.

– Eleverna är nyfikna på vad de ska möta i arbetslivet. Jag kan berätta att vi pratar om de här frågorna ute i räddningstjänsten. Som brandmän är vi så oerhört rädda om allmänhetens förtroende och det förtroendet stämmer dåligt ihop med ett machoideal, säger Pär Mikaelsson.

Sandö-läraren Helene Swedin bjöd in honom.

Brandmannen Pär Mikaelsson pratade för SMO-studerande på Sandö.

– Vi vill absolut fortsätta samarbetet. Det ger en helt annan tyngd när informationen kommer från dem som själva jobbar i räddningstjänsten!

Också Revinge brukar ta hjälp av sin mångfaldsutvecklare Lars-Arne Andersson för att prata värdegrund, diskriminering och genus.

Träffa kollegor och Baigent i Lund!

Onsdagen den 20 mars möts sydligaste Sveriges kontaktpersoner för jämställdhet och mångfald på brandstationen i Lund.

På förmiddagen blir det uppdatering och diskussion kring vad som sker i res-

pektive kommun. Under eftermiddagen kommer Dave Baigent, brittisk forskare och tidigare brandman att föreläsa.

Sammankallande är Lars-Arne Andersson, mångfaldsutvecklare i syd.

Kontaktuppgifter till MSB:s jämställdhets- och mångfaldsutvecklare:

Pär Mikaelsson
Räddningstjänsten Skellefteå
par.mikaelsson@skelleftea.se
070-51 90 678

Bo Johansson
Nerikes brandkår
bo.johansson@nerikesbrandkar.se
019-208650

Jonas Holmstrand
Räddningstjänsten Alingsås-Vårgårda
jonas.holmstrand@alivar.se
070-6860909

Erik Flink
Räddningstjänsten Västervik
erik.flink@vastervik.se
0490-25 57 51

Jeanette Selin
Södertörns brandförsvärsförbund
jselin68@gmail.com
073-5262695

Marcus Sjöholm
Västra Sörmlands räddningstjänst
marcus.sjoholm@vsr.katrineholm.se
0150-57650, 070-6954884

Lars-Arne Andersson
Räddningstjänsten Syd, station Lund
lars-arne.andersson@rsyd.se
070-3982131

Hans Swärd
Jämtlands Räddningstjänstförbund
hans.sward@ostersund.se
063-14 47 00, 073-1801475

MSB:s jämställdhets- och mångfaldshandläggare

Lena Brunzell
lena.brunzell@msb.se
010-240 53 75

Redaktion infobladd:

Annika Lindqvist
annika.lindqvist@msb.se
070-51 40 286

Jeanette Selin
jselin68@gmail.com
073-5262695

Nummer #1 2013